

Metarankingul Universitar-2018 **Clasamentul Universităților din România**

- Autori: Daniel David (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca/UBB), Ovidiu Andronesi (Universitatea Harvard), Dorel Banabic (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca), Carmen Buzea (Universitatea Transilvania din Brașov), Bogdan Florian (Școala Națională de Studii Politice și Administrative/SNSPA), Silviu Matu (UBB), Adrian Miroiu (SNSPA), Anca Prisăcariu (Waikato Institute of Technology) și Lazăr Vlăsceanu (Universitatea din București).
  - Autor corespondent: danieldavid@psychology.ro

Acknowledgment: Metarankingul Universitar-2018 utilizează metodologia propusă de membrii *High Level Experts Group*, numiți în 2016 de Ministrul Educației Naționale și Cercetării Științifice pentru a elabora Metarankingul Universitar-2016. Prezentul Raport continuă activitatea precedentă, a fost elaborat cu sprijinul Asociației Ad Astra a Cercetătorilor Români și este publicat cu suportul asociației (fără a angaja însă asociația asupra conținutului, al cărui *copyright* aparține autorilor). Toate analizele prezentate în cele ce urmează sunt reproductibile și pornesc de la datele disponibile pe websiteurile rankingurilor internaționale ale universităților la data de 23 noiembrie 2018.

1. Introducere

Metarankingul Universitar se află la ediția a treia. Prima ediție a fost realizată în 2016, sub auspiciile Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice (Andronesi și colab., 2016), cu auditarea internațională a metodologiei și cu extensia analizei robusteții metodologiei în Raportul *Think Tank*-ului G3A (David și colab., 2016). A doua ediția a fost realizată în anul 2017, sub auspiciile Asociației Ad -Astra a Cercetătorilor Români (David și colab., 2017).

În România există 54 de universități publice (47 civile + 7 militare) și aproximativ 47 de universități private (38 acreditate + 9 autorizate provizoriu). Scopul Metarankingului Universitar este să identifice care dintre aceste universități au o minimă vizibilitate internațională în rankingurile majore ale universităților (sunt prezente în cel puțin un ranking inclus în analiză) și care este impactul lor relativ în aria academică internațională (prin punctajul obținut în metaranking).

În lume există mai multe rankinguri internaționale ale universităților. Pentru a avea o imagine comprehensivă a performanței academice a universităților românești, acestea trebuie integrate într-un metaranking, după modelul meta-analizelor, care combină datele științifice de la mai multe studii pentru a extrage concluzii mai robuste.

Demersul metarankingului pornește de la scorul academic global al universității. Scorul academic global este un indicator al stării generale a universității, fiind un foarte bun predictor pentru modul în care universitățile își ating misiunea specificată în Carta universitară (sau în alte documente de referință pentru universitate). În Metarankingul Universitar-2017 am încercat și o analiză globală calitativă și o analiză preliminară pe domenii. Așa cum a rezultat din dezbaterile publice, analiza globală calitativă nu a adus informații suplimentare celei cantitative – mai ales că nu am putut comenta performanța tuturor universităților românești incluse în fiecare ranking -, astfel încât în acest demers am renunțat la această analiză calitativă. Sugerăm însă ca fiecare universitate românească să-și facă în mod individual această analiză, să fie inclusă în raportul anual al rectorului și să fie apoi dezbătută în senatele universitare/consiliile științifice. În ceea ce privește analiza pe domenii, aceasta s-a complicat și diversificat extrem de mult în 2018 – ca urmare a

numeroaselor rankinguri pe domenii și pe indicatori specifici -, ceea ce face imposibilă o analiză calitativă și/sau cantitativă comprehensivă și riguroasă, pentru toate universitățile românești incluse în rankingurile analizate. Și aici, recomandăm însă ca fiecare universitate românească să-și facă în mod individual această analiză, să fie inclusă în raportul anual al rectorului și să fie dezbătută în senatele universitare/consiliile științifice.

2. Metoda

Urmând metodologia metarankingurilor universitare din 2016 (Andronesi și colab., 2016) și din 2017 (David și colab., 2017), am selectat pentru analiză și includere în Metarankingul Universitar-2018 următoarele rankinguri internaționale (vezi pentru detalii și argumentare Andronesi și colab., 2016 și David și colab., 2017):

(1) *Academic Ranking of World Universities/ARWU* (educație și cercetare - <http://www.shanghairanking.com/>);

(2) *Center for World University Rankings/CWUR* (educație și cercetare - <https://cwur.org/>);

(3) *Leiden Ranking/CWTS* (cercetare - <http://www.leidenranking.com/>);

(4) *Performance Ranking of Scientific Papers of World Universities/NTU* (cercetare - <http://nturanking.lis.ntu.edu.tw/>);

(5) *QS-Top Universities Ranking/QS* (educație și cercetare - <https://www.topuniversities.com/university-rankings>);

(6) *Scimago Institutions Ranking/Scimago* (dominant cercetare - <https://www.scimagoir.com/>);

- o Pentru clasamentul Scimago am folosit indicatorul *Rank* din lista descărcată de pe site-ul clasamentului, atunci când au fost selectate doar instituțiile de învățământ superior.

(7) *Times Higher Education–World University Rankings/THE* (educație și cercetare - <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings>);

(8) *University Ranking by Academic Performance/URAP* (cercetare - <http://www.urapcenter.org/2018/>);

(9) *World's Best Universities Rankings/US-News* (cercetare - <https://www.usnews.com/education/best-global-universities/rankings>).

Limitele rankingurilor individuale în a diferenția între universități (mai ales spre finalul clasamentelor) sunt reflectate în metaranking.

Integrarea celor nouă (9) rankinguri academice internaționale s-a făcut după metodologia metarankingurilor universitare din 2016 și din 2017 (vezi pentru detalii Andronesi și colab., 2016 și David și colab., 2017):

- (1) În pasul 1, fiecare ranking internațional al universităților a fost împărțit în cinci (5) clase egale (cvintile), aproximând intuitiv următoarele niveluri: (a) superior, (b) mediu-superior, (c) mediu, (d) mediu-inferior și (e) inferior. Deoarece mai multe universități se pot afla pe același rang, analiza s-a focalizat pe numărul rangurilor, nu al universităților:
  - o Clasa 1 – universitățile incluse în primele 20% din totalul rangurilor incluse în clasament;
  - o Clasa 2 – universitățile incluse în următoarele 20% din ranguri (21%-40%);
  - o Clasa 3 - universitățile incluse între 41% și 60% din ranguri;
  - o Clasa 4 - universitățile incluse între 61% și 80% din ranguri;
  - o Clasa 5 - universitățile incluse între 81% și 100% din ranguri

- (2) În pasul 2, am rotunjit intervalul de grupare în cele cinci (5) clase la un număr întreg, atunci când numărul de locuri într-un ranking nu a fost multiplu de 5. În rankingurile în care rangurile au fost prezentate ca interval, am folosit cel mai bun rang, atât pentru a stabili locul universității, cât și numărul de ranguri în ranking.
- (3) În pasul 3, am alocat puncte universităților, în funcție de clasele identificate: 5 puncte – Clasa 1; 4 puncte – Clasa 2; 3 puncte – Clasa 3; 2 puncte – Clasa 4 și 1 punct – Clasa 5. Punctele acumulate astfel de universitățile românești au stat la baza ierarhiei în Metarankingul Universitar-2018.

III. Rezultate

Tabelul 1 prezintă rezultatul Metarankingului Universitar-2018. În Anexa 1 prezentăm, pentru comparație, Metarankingul Universitar-2016 și Metarankingul Universitar-2017.

Tabelul 1. Metarankingul Universtar-2018.

Universitatea	Punctaj	Rang
Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca	14	1
Universitatea din București	11	2
Universitatea Politehnică din București	11	2
Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași	7	3
Universitatea de Medicină și Farmacie Iuliu Hațieganu din Cluj-Napoca	6	4
Universitatea de Vest din Timișoara	5	5
Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila din București	5	5
Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa din Iași	5	5
Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași	5	5
Universitatea Transilvania din Brașov	3	6
Academia de Studii Economice din București	3	6
Universitatea Politehnica din Timișoara	3	6
Universitatea Tehnică din Cluj Napoca	3	6
Universitatea din Craiova	2	7
Universitatea din Oradea	2	7
Universitatea Lucian Blaga din Sibiu	2	7
Universitatea Ovidius din Constanța	2	7
Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca	2	7
Universitatea Dunărea de Jos din Galați	1	8
Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	1	8
Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava	1	8
Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	1	8
Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș	1	8
Universitatea de Medicină și Farmacie Victor Babeș din Timișoara	1	8
Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București	1	8
Universitatea Tehnică de Construcții din București	1	8

Notă: Scorul total al universităților românești incluse în metaranking este de 99 de puncte. Universitățile românești care nu apar în tabel nu sunt incluse în niciunul din cele nouă (9) rankinguri internaționale ale universităților incluse în Metarankingul Universitar-2018. Pentru claritate, ordinea de prezentare a universităților care au același punctaj/aceeași poziție în clasament este stabilită în tabel în funcție de criteriul alfabetic combinat cu cel al tipului de universitate (ex. comprehensivă vs. de specialitate).

IV. Concluzii și Discuții

Așa cum se observă în Tabelul 1, 26 de universități românești sunt vizibile internațional, toate publice. În Metarankingul Universitar-2017 erau vizibile 23 de universități (toate publice), iar în Metarankingul Universitar-2016 erau vizibile 20 de universități (toate publice). Scorul total al universităților românești în metarankingul din 2016 a fost de 78, în cel din 2017 de 90, iar în acesta este de 99. Așadar, putem remarca un progres al vizibilității universităților românești în aria academică internațională, începând cu 2016.

Primele trei poziții rămân constante în metarankingurile din 2016, 2017 și 2018: Poziția 1 - Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca; Poziția 1 – Universitatea din București; Poziția 3: Universitatea Politehnica din București. Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași își menține la rândul ei, pentru al treilea an consecutiv, poziția a patra în țară, cu același punctaj.

Sub aspectul impactului relativ în aria academică internațională, observăm că prima universitate din top (UBB) are un impact de 14 ori mai mare decât cele situate pe ultima poziție (8). Scorul obținut de UBB reprezintă 31% din scorul total care s-ar fi putut obține dacă UBB ar fi fost în prima clasă valorică în toate cele nouă rankinguri internaționale.

Dacă înțelegem (1) că în lume există aproximativ 30000 de instituții de învățământ superior, din care numai o parte sunt incluse în rankinguri și, așadar, analiza claselor s-a putut face doar pentru cele incluse în rankinguri, (2) că universitățile românești se află într-o stare de subfinanțare cronică – spre exemplu, pozițiile de cercetători pe perioadă nedeterminată și infrastructura de cercetare nu au filă bugetară - și (3) că legislația nu susține performanța academică, blocând mecanismele fundamentale ale acesteia (ex. politica de *head hunting* nu este acceptată; debirocratizarea achizițiilor publice pe granturi nu este stimulată), atunci performanța academică a universităților românești dobândește înțelesuri noi.

Pentru o universitate modernă rankingurile sunt importante nu doar prin poziția obținută, ci prin modul în care această poziție ajută la analiza internă a performanței, culturii academice și misiunii universității, în scopul realizării unor politici de dezvoltare realiste. Recomandările noastre pentru universitățile românești sunt următoarele:

- (1) Analiza prezenței sau absenței din rankingurile internaționale ale universităților și, în consecință, din metarankingul universitar. Reiterăm aici viziunea noastră și a literaturii de specialitate, și anume că performanța unei universități trebuie raportată la misiunea pe care și-o asumă. Dacă misiunea este una locală/regională, atunci lipsa prezenței sau un scor mai slab în metaranking poate să nu fie o problemă. Dacă însă angajamentul este unul național, atunci lipsa prezenței sau un scor mai slab în metaranking sugerează nevoia unor reforme instituționale (o universitate națională trebuie să fie vizibilă și să aibă impact internațional, fiind astfel un actor activ în aria academică internațională).
- (2) Analiza scorului global al universității și a evoluției acestuia în 2016-2017-2018.
- (3) Analiza calitativă și pe domenii a performanței universității în rankingurile incluse în metaranking.

De asemenea, recomandăm ministerelor de specialitate – educație și cercetare – următoarele (vezi și Andronesi și colab., 2016; David și colab., 2017):

- (1) Organizarea universităților românești în locale, regionale și naționale, în funcție de (a) misiunea asumată, (b) de mărime și (c) de performanța în rankingurile internaționale. O astfel de diferențiere este sugerată și potrivește realitatea reliefată de toate rankingurile naționale (metarankingul universitar) și internaționale și, bine gândită și implementată, ar fi în beneficiul tuturor actorilor implicați (vezi David și colab., 2017).
- (2) Elaborarea de programe de susținere a universităților pe categoriile menționate mai sus. De asemenea, este necesară o regândire la legislației, care să favorizeze implementarea

categoriilor menționate mai sus. Spre exemplu, universitățile naționale au nevoie de eficientizarea procesului de angajare (ex. *head hunting*), de susținerea cercetării prin filă de buget și de simplificarea derulării activităților administrative pe granturi, iar cele locale/regionale de clarificarea mecanismelor prin care pot fi susținute mai bine de autoritățile locale.

V. Referințe

- Andronesi, O., Banabic, D., Buzea, C., David, D., Florian, B., Miroiu, A., Murgescu, B., Prisăcariu, și Vlăsceanu, L. (2016). *Raport asupra Exercițiului Național de Metaranking Universitar-2016*. High Level Experts Group – Raport pentru Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (vezi pentru varianta online la <http://www.edu.ro/primul-exerci%C8%9Biu-na%C8%9Bional-de-metaranking-universitar-%E2%80%93-2016-concluzii-%C8%99i-recomand%C4%83ri-pentru>). Raportul a fost publicat astfel: Raport asupra exercițiului național de Metaranking Universitar-2016 al Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, în *Revista de Politica Științei și Scientometrie – serie nouă*, 5(4), 267 – 277.
- David, D., Andronesi, O., Buzea, C., Florian, B., Matu, S., Vlăsceanu, L. (2018). Metarankingul Universitar-2017. Clasamentul Universităților din România. Asociația Ad-Astra a Cercetătorilor din România (<http://ad-astra.ro/wp-content/uploads/2017/12/Metarankingul-Universitar-2017-Raport-David-et-al.-1.pdf>).
- David, D., Corlan, și Frangopol, P. (2016) Raportul Think Tankului G3A pe anul 2016. O diagnoză a mediului academic românesc prin Metarankingul Universitar G3A-2016. *Revista de Politica Științei și Scientometrie – serie nouă*, 5(4), 278 – 284.

Anexa 1.

I. Metarankingul Universitar-2016 (Andronesi și colab., 2016)

Poziția în clasament	Universitatea	Scor Total (Cvintile)
1	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca	13
2	Universitatea din București	10
3	Universitatea Politehnica din București	8
4	Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași	7
5	Universitatea de Vest din Timișoara	6
6	Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila din București	3
6	Universitatea de Medicină și Farmacie Iuliu Hațieganu din Cluj-Napoca	3
6	Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași	3
7	Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa din Iași	2
7	Universitatea Politehnica din Timișoara	2
7	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca	2
7	Universitatea Transilvania din Brașov	2
8	Academia de Studii Economice din București	1
8	Universitatea din Craiova	1
8	Universitatea Dunărea de Jos din Galați	1
8	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu	1
8	Universitatea de Medicină și Farmacie Victor Babeș din Timișoara	1
8	Universitatea din Oradea	1
8	Universitatea Ovidius din Constanța	1
8	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	1

Note: 1. Universitățile românești care nu se regăsesc în acest clasament nu sunt prezente în niciun clasament internațional analizat; 2. Universitățile situate pe aceeași poziție sunt trecute în ordine alfabetică.

II. Metarankingul Universitar-2017 (David și colab., 2017)

Poziția în clasament	Universitatea	Total punctaj-cvintile
1	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca/UBB	14
2	Universitatea din București/UB	10
2	Universitatea Politehnica din București/UPB	10
3	Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași/UAIC	7
4	Universitatea de Vest din Timișoara/UVT	5
4	Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila din București/UMF-București	5
4	Universitatea de Medicină și Farmacie Iuliu Hațieganu din Cluj-Napoca/UMF-Cluj-Napoca	5
4	Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa din Iași/UMF-Iași	5
4	Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași/UTGA	5
5	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca/UTCN	3
5	Universitatea Politehnica din Timișoara/UPT	3
5	Universitatea Transilvania din Brașov/UTB	3
6	Academia de Studii Economice din București/ASE	2
6	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca/USAMV-Cluj-Napoca	2
6	Universitatea din Craiova	2
6	Universitatea Ovidius din Constanța	2
7	Universitatea de Medicina și Farmacie Victor Babeș din Timișoara/UMF-Timișoara	1
7	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova/UMF-Craiova	1
7	Universitatea din Oradea	1
7	Universitatea Dunărea de Jos din Galați	1
7	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu	1
7	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	1
7	Universitatea Valahia din Târgoviște	1

Notă: Scorul total al universităților românești incluse în metaranking este de 90 de puncte. Universitățile românești care nu apar în tabel nu sunt incluse în niciunul din cele 9 clasamente internaționale ale universităților incluse în Metarankingul Universitar-2017. Pentru claritate, ordinea de prezentare a universităților care au același punctaj/aceeași poziție în clasament este stabilită în tabel în funcție de criteriul alfabetic combinat cu cel al tipului de universitate (ex. comprehensivă vs. de specialitate).